

Vlaamse overheid
Havenlaan 88 bus 100
1000 Brussel

VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE LOKALE BESTUREN – 12 OKTOBER 2023

Herman Teirlinckgebouw – Havenlaan 88, 1000-Brussel – 13.30–17.00 uur

Namen deel:

Pierre Berger, onafhankelijk deskundige (PB)
Giselle Vercauteren, onafhankelijk deskundige (GV)
Kathleen Desmedt, onafhankelijk deskundige (KD)
Myriam Parys, lid op voordracht van de VVSG (MP)
Jan Leroy, lid op voordracht van de VVSG (JL), via Teams
Tom Vandeput, lid op voordracht van de VVP (TV), in de loop van punt 2.2
Gert Eeraerts, waarnemer van de minister van Bestuurszaken (GE), in de loop van punt 2.2

Tania Jannis – Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.3
Kristof Jacques – Audit Vlaanderen (AV), enkel voor punt 2.3
Wim De Naeyer – Audit Vlaanderen (AV)
Mark Vandersmissen – Audit Vlaanderen (AV)

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie en auditcomité lokale besturen (JPG)
Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (DKBUZA) (verslag)

0 EXECUTIVE SESSIE LEDEN

/

1 PUNTEN TER BESLISSING

/

2 PUNTEN TER BESPREKING

- 2.1** Sperperiode communicatie n.a.v. de lokale verkiezingen van 13/10/2024
(AUL/23/12.10/DOC.038)

AV leidt dit punt in, waarbij wordt aangegeven dat - ten opzichte van de vorige lokale verkiezingen – deze keer de openbaarheid van bestuur m.b.t. de auditrapporten ook een rol speelt.

JPG wijst op het belang van de continuïteit van de courante werking in relatie tot de onafhankelijkheid van Audit Vlaanderen.

JL geeft aan dat er een onderscheid bestaat tussen de auditwerkzaamheden enerzijds en de rapporteringen anderzijds. Hij vraagt - wat het eerste betreft - ook aandacht voor de 'drukke periode' van beide verkiezingen, die m.n. georganiseerd worden door de lokale besturen. Bovendien volgt na de lokale verkiezingen ook de vorming van de nieuwe bestuursploegen volgens een totaal nieuw systeem, wat van de diensten van de algemeen directeur extra ondersteuning zal vergen.

JPG bevestigt dat hiermee inderdaad rekening kan gehouden worden, maar dat de forensische auditwerkzaamheden en rapportage gewoon moeten kunnen doorlopen. Gelet op het belang van een onafhankelijk procesverloop, kunnen deze laatste niet zomaar getemporeerd worden.

AV geeft aan dat het operationeel auditonderzoek vooral op het terrein ligt en slechts een beperkte impact heeft op de tijdsbesteding van de staf en/of de algemeen directeur. De vergadering is het er over eens dat de uitvoering van de auditwerkzaamheden door Audit Vlaanderen belangrijk blijft, ongeacht of er een verkiezingsperiode is.

AV zal een nota voorbereiden, waarbij een aanpak qua auditwerkzaamheden en rapportering, zowel voor courante als forensische audits, zal worden voorgesteld tegen het volgende auditcomité. De vergadering is het er over eens dat hierover een heldere communicatie vooraf nodig is.

2.2 Stand van zaken planning - deel lokale besturen (AUL/23/12.10/DOC.040)

AV licht de resultaten van de risicoanalyse 2022 toe, die als basis voor de keuze van nieuwe thematische audits (TA's) zal dienen. Er werden zowel kernprocessen, als ondersteunende en managementprocessen geanalyseerd. Een rangschikking van high level risicoprocessen werd opgemaakt.

Op basis van het voorgaande worden de volgende mogelijke TA-audits opgelijst:

- TA Handhaving aspecten ruimtelijke ordening van de omgevingsvergunning (eerder beslist)
- TA Integer omgaan met overheidsmiddelen / Integriteit en cultuur
- TA Duurzaam inzetten van personeel / War for Talent (HR-insteek)
- TA Technische diensten (voorafgaand door evaluatie-opvolgaudit van de vorige)

Verder komen mogelijk ook in de toekomst aan bod:

- TA Duurzaamheid
- TA Digitalisering
- TA Middelenbeheer (efficiënt omgaan met middelen)
- TA Cyberveiligheid/IT-gerelateerde risico's
- TA Artificiële intelligentie

Wat de TA 'Integer omgaan met overheidsmiddelen / Integriteit en cultuur' betreft, benadrukt MP het belang van integer handelen, maar vraagt zich af wat er precies onder dit containerbegrip kan begrepen worden. Er bestaat ook een deontologische code. Hoe zou dit aangepakt worden?

AV geeft bestaande voorbeelden van programma's en geeft aan dat bij de scopebepaling van deze TA uit de ervaring van de forensische audits zal geput worden.

GV vraagt zich af of deze TA niet beter zou plaatsvinden op het einde van 2024 omdat de resultaten dan zouden kunnen worden besproken met de nieuwe bestuursploegen. Of misschien net niet, brengen KD en JPG in. Het communiceren van het resultaat van deze TA a.d.h.v. het globaal rapport bij de indiensttreding van nieuwe bestuursploegen, kan immers een mooie hefboom zijn om het thema "integriteit" prominent onder de aandacht te brengen. De vergadering is het er over eens dat dit hoe dan ook een belangrijk onderdeel van de hefboomwerking vormt.

Inhoudelijk staat het auditcomité achter een TA integer handelen, waarbij qua auditdoelstellingen een link kan worden gelegd met de vaststellingen die werden gedaan in forensische audits.

Er wordt gewezen op het belang van de juiste methodieken, bv. zelfevaluaties rond integriteit.

Voor de TA 'Duurzaam inzetten van personeel / War for Talent' baseert men zich ook op ervaringen binnen de Vlaamse overheid (VO).

Het auditcomité kan zich akkoord verklaren met de voorgestelde lijst. KD vraagt tot wanneer reeds uitgevoerde TA's meegenomen worden als risicoafdekking bij de risicoanalyses. AV geeft aan dat de vervaldatum op 5 jaar ligt.

AV licht de stand van zaken in verband met de thema-audit reispassen en rijbewijzen toe. JPG vraagt of de auditbevindingen bij de lokale besturen die bestuursniveauoverschrijdend zijn, ook meegenomen worden door het federale niveau. AV antwoordt dat dergelijke bevindingen worden opgelijst en dat dit document al geruime tijd geleden werd bezorgd aan de Federale Interne Audit (FIA), teneinde deze aspecten ook te kunnen integreren in hun controleprogramma bij de geplande audits bij de FOD's Mobiliteit en Buitenlandse Zaken. Jammer genoeg heeft de uitvoering van deze beide audits vertraging opgelopen en zijn deze nog steeds niet opgestart door FIA. Aangezien de TA van Audit Vlaanderen stilaan de eindfase bereikt, heeft het voorgenomen "interbestuurlijke karakter" van deze audit nog geen uitwerking gekend en zijn hierdoor waarschijnlijk reeds belangrijke opportuniteiten gemist.

Er ontstaat een debat over de capaciteit van kleinere besturen ter zake omdat functiescheiding daar moeilijker te organiseren is. AV geeft aan dat ze hier oplossingen aanreiken, bv. door een steekproefgewijze post-factum controle.

JPG vraagt AV om met FIA samen te zitten om deze problematiek te bespreken in het kader van de bestaande samenwerkingsovereenkomst.

2.2.1 Bijlagen:

Tijdsbestedingsrapport auditplanning 2023 AUL/23/12.10/DOC.041)

Voorstellen komende thema-audits (AUL/23/12.10/DOC.039)

2.3 Stand van zaken forensische aangelegenheden (AUL/23/12.10/DOC.042)

AV geeft een toelichting. KD vraagt naar aanleiding van de verstuurde brieven aan lokale besturen, of hier bij een latere audit naar wordt teruggegrepen. AV geeft aan dat dit niet het geval is en stelt dat aan het betrokken bestuur wel wordt gevraagd om de verstuurde brieven te agenderen en te bespreken op de gemeenteraad. AV geeft ook aan dat het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) ook steeds een exemplaar krijgt van de verstuurde brieven.

2.3.1 Brief aan lokaal bestuur Kortemark i.k.v. vooronderzoek LB 2023 011 (AUL/23/12.10/DOC.043)

2.3.2 Brief aan lokaal bestuur Edegem i.k.v. vooronderzoek LB 2023 052 (AUL/23/12.10/DOC.044)

2.4 Stand van zaken raamcontract (mondeling)

AV licht toe. GE vraagt wat het wezenlijk verschil is met het vorige raamcontract.

AV geeft aan dat er deze keer een minicompetitie in opgenomen is, die meer speelveld geeft voor AV.

2.5 Beleids- en Begrotingstoelichting Begrotingsopmaak 2024 - ontwerp (AUL/23/12.10/DOC.045)

AV geeft toelichting bij de BBT-rapportering, die nu ook een prestatie-indicator bevat, m.n. de realisatiegraad van aanbevelingen.

KD vraagt wat het effect is van deze wijziging. AV legt de invulling van het proces naar een prestatiebegroting uit, waarvan dit een stap is. Het past in de tendens naar het beter meten van beleidseffecten en impact.

3 RAPPORTEN TER BESPREKING

Op vraag van leden auditcomité – aan te geven voor de vergadering

3.1

Op vraag van Audit Vlaanderen

- 3.2** Piloot Thema-audit Handhaving milieuaspecten van de omgevingsvergunning bij lokaal bestuur Bornem (2306 003) – 28/09/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Bornem (2306 003-OB) – 28/09/2023 (toelichting bij stand van zaken planning)
- 3.3** Thema-audit Reispassen en rijbewijzen bij lokaal bestuur Zonnebeke (2306 005) – 17/07/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Zonnebeke (2306 005-OB) – 17/07/2023 (toelichting bij stand van zaken planning)
- 3.4** Thema-audit Reispassen en rijbewijzen bij lokaal bestuur Lochristi (2306 004) – 31/08/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Lochristi (2306 004-OB) – 31/08/2023 (toelichting bij stand van zaken planning)
- 3.5** Globaal rapport ICT-veiligheidsaudits 2020-2022 – [20231002 Globaal rapport ICT-veiligheidsaudits 2020-2022_def versie.pdf](#)

AV licht toe.

GV en MP duiden op het effect van grotere budgetten voor cybersecurity bij de eerder getroffen besturen en vragen zich af of dit ook een waar te nemen tendens is bij andere besturen. GV vraagt zich af of de sensibilisering niet hoger op de agenda moet.

MP verwijst naar de bijdrage aan het regeerakkoord van ABB met een onderdeel over cybersecurity en de nood aan dwingende normen voor lokale besturen.

MP koppelt hierover terug.

GE schetst het veld waarbinnen de samenwerking tussen Vlaanderen en de lokale besturen momenteel loopt. Vlaanderen geeft hierbij een aanbod van 'hosting back up'.

Forensische rapporten

- 3.6** Forensische audit bij lokaal bestuur Wielsbeke (2208 010) – 29/06/2023
- 3.7** Forensische audit bij lokaal bestuur Oudenburg (2208 007) - 3/08/2023
- 3.8** Forensische audit bij lokaal bestuur Haaltert (2308 003) – 7/08/2023
- 3.9** Forensische audit bij lokaal bestuur Knokke-Heist (2308 002) - 14/09/2023

AV geeft hier kort toelichting bij.

Andere rapporten (niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid)

- 3.10** Thema-audit Gezinszorg bij lokaal bestuur Ingelmunster (2206 041) – 12/06/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Ingelmunster (2206 041-OB) – 12/06/2023
- 3.11** Thema-audit Gezinszorg bij lokaal bestuur Halle (2306 002) – 27/06/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Halle (2306 002-OB) – 27/06/2023
- 3.12** Thema-audit Gezinszorg bij lokaal bestuur Kortenaeken (2306 008) – 22/09/2023 / Beoordeling aanpak organisatiebeheersing bij lokaal bestuur Kortenaeken (2306 008-OB) – 22/09/2023
- 3.13** Organisatie-audit bij lokaal bestuur Machelen (2306 007) – 8/08/2023
- 3.14** Globaal rapport Thema-audit Beheer van ICT-risico's bij lokale besturen – 13/06/2023
- 3.15** Globaal rapport Thema-audit Niet-terugvorderbare steun – 16/06/2023
- 3.16** Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Maaseik (2316 001) – 12/09/2023
- 3.17** Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij Provincie Oost-Vlaanderen (2316 004) – 18/09/2023
- 3.18** Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Ronse (2316 002) – 13/09/2023
- 3.19** Beoordeling aanpak organisatiebeheersing en opvolging aanbevelingen bij lokaal bestuur Grimbergen (2316 003) – 26/09/2023

4 PUNTEN TER INFORMATIE - MEDEDELINGEN

- 4.1** Notulen van het ACVA van 22 juni 2023 ((AUL/23/12.10/DOC.**046**)
- 4.2** Notulen stuurgroep VVSG van 22 juni 2023 (AUL/23/12.10/DOC.**047**)
- 4.3** Vlaams Parlement – vraag om uitleg over het rapport van Audit Vlaanderen over aanwijzingen van subsidiefraude en belangenvermenging door de burgemeester van Haaltert van Kristof Slagmulders aan minister Bart Somers – behandeld in de commissie voor Binnenlands Bestuur van 19/09/23. Zie link:
<https://www.vlaamsparlement.be/nl/parlementair-werk/commissies/commissievergaderingen/1761872/verslag/1762395>
- 4.5** Overzicht personeelssituatie per 31/08/2023 (AUL/23/12.10/DOC.**048**)
Budgetrapportering per 31/08/2023 (AUL/23/12.10/DOC.**049**)

5 VARIA

JL brengt verslag uit over de stuurgroep van de VVSG. Hij geeft aan dat de communicatie op de website van AV om een aanpassing vraagt, m.b.t. de mogelijkheid van het stellen van vragen i.v.m. auditrapporten aan de algemeen directeur.

JL vraagt ook of er al een antwoord klaar is op de door de VVSG-stuurgroep uitgevoerde evaluatie. AV geeft aan dat dat er aan komt.

MP vraagt hoe ver het staat met de bijdrage van AV aan het regeerakkoord. AV geeft aan dat de lijst van knelpunten die uit de beleidsanalyse VO was gekomen, meegegeven is aan en opgenomen werd door de coördinatoren van de gezamenlijke VO-bijdrage.

De voorzitter sluit de vergadering om 17.10 uur.